2026-11-26

Yttrande
Dnr KN2026/01597

Klimat- och Näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Angående: Remiss av promemorian Nationellt förbud mot PFAS i vissa konsumentprodukter

Kemisk Tekniska Företagen, KTF, tackar för möjligheten att svara på remissen.

Allmänna synpunkter

De synpunker som framförs i KTF:s remissvar rör endast förslaget om nationell särlagstiftning avseende **kosmetiska produkter**.

KTF stödjer en harmoniserad EU-lagstiftning i motsats till nationell särlagstiftning. En fragmentering riskerar att skapa osäkerhet för företag, försvåra efterlevnaden av regelverk och försvaga sammanhållningen på EU:s inre marknad. KoHF uppmanar därför beslutsfattare att prioritera ett harmoniserat och ändamålsenligt ramverk för hela EU, och inom ramen för REACH, med tydliga och verkställbara krav på förbud för avsiktlig användning av PFAS. Detta skulle bidra till att säkerställa ett starkt miljöskydd, samtidigt som rättssäkerhet, proportionalitet och den inre marknadens integritet bevaras.

KTF stöder EU:s mål att minska utsläppen av per- och polyfluoralkylämnen (PFAS) och fasa ut avsiktlig PFAS-användning. Detta är helt i linje med den euroepiska kosmetikaindustris rekommendation av den 12 oktober 2023[1] att frivilligt fasa ut avsiktligt tillsatta PFAS-ingredienser i kosmetiska produkter som släpps ut på EU:s, Efta:s och Storbritanniens

[1] https://cosmeticseurope.eu/resources/cosmetics-europe-recommendation-on-pfas/

Postal address
Box 5501
SE-114 85 Stockholm
Sweden

Visitor address
Storgatan 19
Stockholm
Sweden

marknader senast den 31 december 2025. KTF och våra medlemmar som levererar kosmetiska produkter på den svenska marknaden samt den samlade europeiska kosmetikaindustrin stödjer således ett förbud av avsiktligt tillsatt PFAS i kosmetiska produkter**, men i en harmoniserad EU-reglering inom ramen för REACH.**

En kritisk fråga kvarstår dock med det nuvarande förslaget om begränsning enligt REACH, men frågan är lika relevant för eventuella nationella särregler: lagstiftning riskerar att bestraffa produkter på grund av oundvikliga spårhalter av ämnen som härrör från uppströms, lagligt kompatibla processer som till exempel:

- Tillverkning och lagring
- Migrering från återvunna förpackningar och som inte är tekniskt möjlig att undvika enligt god tillverkningssed.

- **Processer**: här kan nämnas till exempel bearbetningsutrustning, packningar, tätningar, förslutningar eller andra tekniska tillämpningar där PFAS-innehållande material lagligen fortsätter att användas, eftersom omedelbart utbyte inte är genomförbart i dessa.

- Förordningen om **förpackningar** och förpackningsavfall 2025/40 kräver en övergång till mer cirkulära förpackningar och fastställer minimikrav på återvunnet innehåll för plastförpackningar. Förpackningar till kosmetiska produkter berörs också av denna policyförändring. Återvunnet material kan dock innehålla PFAS-föroreningar från lagliga tidigare användningar.
  Företag är skyldiga att använda återvunnet material i sina förpackningar, men företag som levererar kosmetiska produkter kommer att ställas inför den paradoxala situationen att vara tvungna att använda förpackningar som kan innehålla rester av PFAS-ämnen, medan själva kosmetikaprodukten måste uppfylla krav om mycket låga gränsvärden för spårhalter av PFAS. Migration från sådana förpackningar kan då skapa en risk för bristande efterlevnad för den kosmetiska produkten, trots att PFAS inte avsiktligt har tillsatts formuleringen.

Begränsningslagstiftning om PFAS måste undvika denna motsägelse. Samstämmighet behövs således mellan en PFAS-begränsning och EU:s mål för cirkulär ekonomi. Annars kan företag tvingas välja mellan bristande efterlevnad av skyldigheter om förpackningar och bristande efterlevnad av PFAS-spårhalter i kosmetiska produkter.

En begränsning av PFAS bör även beakta utmaningen för tillverkare av kosmetiska produkter att säkerställa efterlevnad när potentiella källor till PFAS-kontaminering har sitt ursprung uppströms i leveranskedjan. Till exempel kanske leverantörer av kosmetiska råvaror eller

plasthartser som används i förpackningar inte omfattas av samma PFAS-krav och de tröskelvärden som i slutändan gäller för den färdiga kosmetiska produkten. Som ett resultat genererar eller tillhandahåller de inte nödvändigtvis de uppgifter som kosmetikatillverkare behöver för att visa att den färdiga produkten överensstämmer med krav. Detta skulle kunna lägga ett oproportionerligt stort ansvar på kosmetikatillverkare för oavsiktliga PFAS-spårhalter som härrör från material eller processer utanför deras direkta kontroll.

KTF:s påpekanden ovan är nödvändiga att beakta för ett rättssäkert förbud, som kommer att påverka den svenska kosmetikaindustrin men även utländska varumärken som importeras till Sverige.

Begränsning av PFAS bör således uttryckligen skilja avsiktlig PFAS-användning från oundviklig, oavsiktlig och icke-funktionell spårförekomst som kan uppstå från lagligt kompatibla uppströmsmaterial eller processer. Begränsning bör också vara proportionell, genomförbar, verkställbar och tillämpas konsekvent i hela EU/EES.

Definition, analytisk genomförbarhet och verkställbarhet förblir viktiga frågor för ett PFAS-förbud, oavsett nationella särregler eller EU-krav.

Nedanstående områden menar den svenska och den europeiska kosmetikaindustrin också måste adresseras för ett hanterbart PFAS-förbud:

- **Utmaningar med en bred, strukturell och öppen PFAS-definition**: en sådan kan skapa osäkerhet för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter eftersom den inte är baserad på en definitiv ämneslista. Även om en den kan bidra till att undvika oönskad substitution för avsiktliga användningar, komplicerar den efterlevnad, kommunikation i leveranskedjan samt tillsyn, särskilt när det gäller förekomst på spårnivå.

- **Analytisk genomförbarhet är central för rättssäkerheten**: Nuvarande metoder ger inte ett harmoniserat och validerat sätt att identifiera och kvantifiera alla PFAS som idag omfattas av en bred strukturell definition. Utan tydliga provtagningsregler, validerade metoder och harmoniserade tolkningskriterier kan verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter dra olika slutsatser från samma fynd på spårnivå. Analytiska resultat nära mycket låga tröskelvärden bör därför inte automatiskt behandlas som bevis på avsiktlig PFAS-användning. En robust bedömningsram behövs för att säkerställa förutsägbara efterlevnadsskyldigheter, robusta verkställighetsbeslut och rättssäkerhet inriktad på avsiktlig användning.

Specifika synpunkter

Kapitel 2.1

- KTF föreslår följande tillägg, se understruken text:

11 b §

Följande produkter får inte tillhandahållas på marknaden till konsumenter om de innehåller avsiktligt tillsatt PFAS i en koncentration som är lika med eller över de gränsvärden som anges i 11 c §:

- KTF menar att ett sådant tillägg är av absolut största vikt i proportionerliga, rättssäkra, hanterbara begränsningsregler om PFAS-ämnen för kosmetiska produkter.
- Begreppet avsiktligt tillsatt används dessutom redan idag i svenska begränsningsregler (Kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS 2017:7, och KIFS 2018:4) och bör användas även om regeringen väljer att gå vidare med nationella särregler om begräsning av PFAS

Om Sveriges regering ändå väljer att gå vidare med nationella särregler för kosmetiska produkter önskar vi att den beaktar våra synpunkter så att en sådan lagstiftning formuleras så att begränsning och avgränsning kommer vara identisk med de harmoniserade och heltäckande EU-regler som nu behandlas, och med fokus på avsiktligt tillsatt PFAS.

Stockholm, 2026-11-16

Peter Jansson, för
Kemisk Tekniska Företagen, KTF
epost: peter.jansson@ktf.se

Kemisk Tekniska Företagen KTF är paraplyorganisation för flera branschorganisationer, bland annat Kosmetik- och hygienföretagen KoHF. KoHF har medlemmar som tillverkar, importerar, distribuerar eller återförsäljer kosmetiska produkter i Sverige. Antalet medlemsföretag i KoHF är drygt 140 stycken.